

ZAMETAK U BOCI

Sylvia Plath

PRISPJEĆE KOŠNICE S PČELAMA

Ja sam je naručila, ovu čistu drvenu kutiju
četvrtastu poput stolice i pretešku za dizanje.

Rekla bih da je to lijes za patuljka
ili zdepasto dijete

kad unutra ne bi toliko zujalo.

Kutija je zaključana i opasna.

Morat ću s tim živjeti danju i noću
i ne mogu se osloboditi.

Nema prozora i ne vidim što je unutra.

Samo je mrežica, nema izlaza.

Virim kroz leto.

Mračno je, mračno,

kao da je unutra gomila ruku Afrikanaca
smanjenih i osušenih za izvoz,
crno na crnom, u gnjevnom puzanju.

Kako da ih se otarasim?

Buke se grozim ponajviše
tih mutavih slogova.

Ovi su nalik rimskoj svjetini
umanjeni, svaki za sebe,

ali, moj bože, zbijeni u gomilu!

Osluškujem razjarenu latinštinu.

Ja nisam Cezar.

Jednostavno sam naručila ovu
kutiju punu manijaka.

Mogu ih poslati natrag.

Neka krepaju, ne dam im jesti ni mrve,
ja sam gazda.

Čudno kako su izglednule

Pitam se bi li zaboravile na mene

da naprosto otključam bravu
odmaknem se i okrenem spram drveća.

Tamo je zanovijet sa svojim
plavkastim kolonadama
i trešnjine podsuknje.

Mogle su me sasvim ignorirati

u mojoj mjesečastoju odjeći

i pogrebnom velu.

Ja nisam medonosni izvor

zašto da se obaziru na mene?

Sutra ću biti slatki Bog, oslobodit ću ih.

Kutija je samo privremena.

ŽIVOT

Takni ga: neće se izvrnuti kao bjeloočnica

taj jajoliki okrug, čist kao suza.

Ovdje su jučer, prošla godina –

dugovlati i lijersko bijeli kao flora

u bezvjetrenom prostranstvu goblena izvezenog koncem.

Kućni prstom o staklo:

zacičinkat će zvukom kineskih zvončića

i uzbibati zrak

iako nikoga nema da se osvrne i odgovori.

Stanari su površni poput pluta

i svaki od njih stalno obuzet poslom.

Do njihovih nogu, morski se valiči mreškaju

u pravilnim redovima

Nijedan od njih ne srlja nesmotreno

zauzdani, stoje savijanih koljena, kao paradni konji

Iznad glava, oblaci stoje kitnjasti i načipkani

poput viktorijanskih jastučića. Ova obitelj
sa licima poput onih na šaljivim dopisnicama
mogla bi razveseliti kakva sakupljača.

Oni odzvanjaju ispravno, poput pravoga porculana.

S druge je strane okoliš uvjerljiviji.

Svjetlo pada bez prijelaza, zasljepljujuće.

Žena dovlači svoje mrvice u krug

okolo praznog bolničkog tanjurića.

On nalikuje Mjesecu, komadiću prazna papira

i izgleda kao da je preživio svoj osobni blitzkrieg.

Ona živi povučeno

bez doticaja i veza, kao zametak u boci,

nenastanjena kuća, more izravnano na slici

Ima jednu dimenziju previše a da bi se moglo ući.

Tuga i srdžba, izgnane kao zli duhovi

ostavljaju je sada na miru.

Budućnost je sivi galeb

koji se glasa mačjim krikom, kriješćeći

o rastanku, o rastanku.

Starost i strava, poput bolničarki, njeguju je

A utopljenik, žaleći se na veliku hladnoću,

puzeći izlazi iz mora.

UDOVICA

Udovica. Riječ koja razara samu sebe

Tijelo, arak novinskoga papira na vatru.

Lebdi jedan obamrli trenutak u nacrtu

iznad plaminajuće crvene topografije

gdje će mu srce sažgati kao jedino oko.

Udovica. Mrtav slog sa sjenom svoga odjeka

razotkriva oplatu na zidu iza koje

leži skriveni prolaz-ustajali zrak, pljesnive

uspomene, spiralno stubište

otvarajući se na vrhu prema potpuno ničemu. . .

Udovica. Gorka paukova ženka što sjedi

i vreba u središtu svoje beščutne paočnice.

Moljčasto lice njenog muža, blijedo kao Mjesec i

bolesno, kruži oko nje poput plijena što ga žudi ubiti

idući put, kad joj se približi –

Papirnate sablasti koje okrivljuju njeno srce

Način na koji je slagala slova, sve dok ne bi postala

topla, dok se ne učini da mogu ugrijati, poput

žive puti.

Sada je ona ta, jednaka papiru, negrijanom ni od koga.

Udovica: veliko, prazno nasljedstvo!

Božji je glas pun predložaka,

obećavajući naprosto tvrde zvijezde, prostore

besmrtno bjeline između zvijezda,

i bestjelesna bića, što poput strelica zuje pravo u nebo.

Udovica, savinuta sućutna stabla,

stablo usamljenosti, stablo mrmorenja,

ona stoje poput sjena iznad zelenog predjela,

ili čak kao bijele rupe; izrezane iz njega.

Udovica im nalikuje, sjenovita pojava,

ruke koje se obujmljuju, i ništa između njih.

Bestjelesna duša može mimoići drugu dušu

u ovom čistom zraku, a da to i ne primjeti

Jedna duša može proći kroz drugu, nježno kao dim

i posve nesvjesna puta kojim je prošla.

To je ono od čega strahuje:

da bi njegova duša mogla kucati i iscrpljena pasti

u njenim oslabljenim čulima

kao što plavi Marijin anđeo u liku golubice

kucaše u okno

slijep za sve osim sive, beznadne sobe

čija je unutrašnjost njegov smjer, i kamo mu je smjerati

neprestano

Prevod s engleskog: Božica JELUŠIĆ

Polja

časopis za kulturu, umetnost i društvena pitanja,
novi sad katolička porta 5/II, telefon (021) 28765

uređuju:

silvija dražić, zoran derić, petru krđu, alpar lošonc
dorde pisarev, mirosljub radojković i slobodan
radošević

glavni i odgovorni urednik
franja petrinović

tehnički i likovni urednik
cristen dimovski

sekretar redakcije
redmila gikić

lektor

lilijana subotić

članovi izdavačkog saveta: bosiljka bojanić (pred-
sednik), gion nendor, aleksandar horvat, ratka lo-
tina, veļje macut, selimir radulović, radivoj šajtinac,
dušan tođorović, aleksa trifunov, jovanka žunić (de-
legati šire društvene zajednice); redmila gikić, relja
knježević, tomišlav marčinko, milan paroški, franja
petrinović i jovan amadejevć (delegati izdavača);
izdaje nišro »dnevnik« oour »redakcije dnevnik«,
novi sad, bulevar 23. oktobra 31

direktor nišro »dnevnik«
jovan smederevć

osnivač:

pokrajinska konferencija saveza socijalističke omle-
dine vojvodine

časopis finansira s iz kulture vojvodine

rukopise sleti na adresu: redakcija »polja«, novi
sad, poštanski fak 190; žiro račun: 65700-603-
6324 nišro »dnevnik«, oour »redakcija dnevnik«, sa
naznakom za »polja«, (godišnja pretplata 800 di-
nara, za inostranstvo dvostruko)

na osnovu mišljenja pokrajinskog sekretarijata za
nauku i kulturu broj 413-152/73 časopis je oslobo-
đen poreza na promet proizvoda i usluga

tiraž 2.000 primeraka